

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Beschier Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, în cauza penală privind-l pe

BESCHIER Ivan XXXXX, născut la
XXXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.03.2020 - 10.09.2020;

Instanța de apel: 09.10.2020 – 20.04.2021;

Instanța de recurs: 21.06.2021 – 15.09.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Șoldănești din 10 septembrie 2020, Beschier Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 12 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă, ca fiind întemeiată, cerința acuzatorului de stat, privind încasarea de la Beschier Ivan în bugetul de stat a cheltuielilor judiciare în sumă de 4440 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Beschier Ivan la data de 16 noiembrie 2019, pe la orele 21:30, aflându-se în gospodăria proprie situată în XXXXX, în urma unei cerți cu concubina Țurcan Rodica, intenționat, a intimidat-o cu scopul de a-și impune voința și controlul personal și a lovit-o cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, inclusiv în regiunea toracelui și abdomenului, cauzându-i: traumă contuză a toracelui și a abdomenului, echimoze pe torace și abdomen, fracturi costale indirecte complete pe stânga, fără lezarea pleurei parietale și peritoneului parietal, lezarea hilului lienal. Hemoperitoneu (2100ml) care a putut fi produs ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent, dur sau la lovire de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate, în comun, au legătură cauzală directă cu pricina morții și care conform raportului de expertiză judiciară nr. 201926C0182 din 29 noiembrie 2019 se califică ca vătămare gravă, în rezultatul căreia victima Țurcan Rodica a decedat la fața locului.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către avocatul Mustea Constantin în interesele inculpatului și de inculpat, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoriei Orhei.

3.1 Avocatul Mustea Constantin în apelul său a solicitat casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Beschier Ivan să fie achitat, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului avocatul a invocat că, instanța de fond eronat și neîntemeiat s-a expus asupra vinovăției inculpatului deoarece majoritatea pretinselor probe de acuzare care au fost administrate și considerate de partea acuzării drept pertinente, concludente și utile, iar ulterior puse la baza condamnării, în realitate nu au nimic comun cu fapta incriminată și nu demonstrează vinovăția inculpatului.

Apelantul a menționat că, în ședințele de judecată preinșii martori, în majoritatea cazurilor nu și-au susținut declarațiile date la etapa urmăririi penale, menționând că niciodată (*inclusiv și la 16.11.2019*) nu au văzut ca inculpatul să-i aplice concubinei sale Țurcan Rodica careva lovituri nici cu mâinile, nici cu picioarele.

Astfel, instanța de fond s-a bazat în mare parte pe declarațiile preinșilor martori care în afară de faptul că uneori vedeau partea vătămată Țurcan Rodica cu vânătăi, nu au confirmat că au văzut ca inculpatul să-și bată soția (*inclusiv martorii ce cunosc familia Beschier de 20 de ani și mai mult*).

Cu referire la modul comiterii infracțiunii, se desprinde o situație absolut stranie, or în totalitatea actelor prezentate de acuzare poziția corpului părții vătămate (*înainte și după deces*) este descrisă ca fiind semi așezată, pe canapea, fără semne de moarte violentă. Cu referire la raportul de constatare medico-legală nr. 201926C0182 din 29.12.2019 și raportul de expertiză medico-legală nr. 201926D0199 din 18.12.2019, apărarea consideră că aceste acte nu demonstrează indubitabil faptul că victima a fost agresată fizic.

În cadrul ședinței, expertul Railean Sergiu a explicat că, deși pe corpul victimei au fost depistate mai multe echimoze a țesuturilor moi, cauza decesului este șocul hemoragic cauzat de o traumă contuză a toracelui și a abdomenului cu lezarea hilului splenic, leziuni ce au putut fi produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contodont dur, sau la lovire de acesta. Tot aici expertul a menționat că, nu este posibil de stabilit cu certitudine dacă lezarea hilului splenic a fost provocat de bătăi sau aceasta s-a lovit singură.

Partea apărării a considerat că, instanța judecătorească urma să adopte sentința de achitare, iar sentința instanței de fond este neîntemeiată, bazată pe presupuneri, iar pretinsele „probe” nu coroborează între ele și nu dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului.

Apelantul a susținut că, inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, pe aceeași poziție era și la etapa urmăririi penale și la etapa cercetării judecătorești.

3.2 Împotriva sentinței instanței de fond a depus apel și inculpatul prin care a invocat că, nu este de acord cu sentința instanței de fond din motiv că nu a săvârșit infracțiunea imputată.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, apelul avocatului Constantin Mustea în interesele inculpatului cât și apelul inculpatului au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale, iar prevenirea și combaterea violenței în familie face parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei și reprezintă o importantă problemă de sănătate publică, întru consolidarea, ocrotirea și sprijinirea familiei, asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislației referitor la familie, în realizarea dreptului la viață fără violență, a fost adoptată Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie nr. 45 din 01.03.2007.

Argumentele inculpatului precum că instanța a pus la baza sentinței declarațiile martorilor acuzării, care nu au fost confirmate prin alte probe, au fost declarate nefondate și nu au nici-un suport, mai mult, toate probele administrate, au fost acumulate în strictă conformitate cu legislația în vigoare. Iar argumentele inculpatului precum că, nu a bătut-o și nu știe cine a ucis-o pe soția sa, sunt doar declarații pentru a evita răspunderea penală pentru fapta comisă.

Instanța de apel a combătut argumentul apărării precum că, expertul Răilean Sergiu a declarat că, leziunile puteau fi cauzate și la lovirea victimei de un obiect contondent dur, însă probe precum că, aceasta a căzut undeva și s-a lovit de un anumit obiect care a dus la lezarea hilului spinei nu au fost prezentate, iar, potrivit raportul de expertiză judiciară nr. 201926D0199 din 18 decembrie 2019, la examinarea cadavrului Țurcan Rodica, s-a constatat: *traumă contuză a toracelui și a abdomenului, echimoze pe torace și abdomen, hemoragii în țesuturile moi pericostale, fracturi costale indirecte, complete pe stânga, fără lezarea pleurei parietare și peritoneului parietal, lezarea hilului lienal. Hemoperitoneu (2100ml), care au putut fi produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect cotondent dur, sau la lovire de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate, în timp aproximativ de 2-3 ore de la producerea leziunilor până la deces, cu posibilitate de deplasare temporară, în comun, au legătură cauzală directă cu pricina morții și la persoane, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă. Echimoze pe față și membre, care au putut fi produse ca rezultat al acțiunii traumatice cu obiect contondent dur, nu corespund în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămare neînsemnată. În proba de sânge de la cadavrul Țurcan Rodica, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3, 26 promile, ceea ce la persoane, provoacă intoxicație*

alcoolică (f.d. 94-95).

La fel, vinovăția inculpatului s-a mai demonstrat și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 16 noiembrie 2019 cu foto-tabele, potrivit căruia a fost cercetată gospodăria lui Beschier Ivan cât și prin procesul-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la infracțiune comisă din 20 noiembrie 2019, înregistrat sub nr. 408 în R-1.

Alegația apărării precum că, inculpatul nu recunoaște vinovăția, nu confirmă faptul că, ultimul nu a lovit-o pe victima Țurcan Rodica cu mâinile peste față și cu picioarele în abdomen, or, acestea sunt niște versiuni ale inculpatului pentru a evita răspundere penală pentru violența aplicată.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile avocatului Constantin Mustea precum că, în acțiunile inculpatului lipsește totalitatea semnelor care caracterizează latura obiectivă, latura subiectivă și obiectul componentei de infracțiune prevăzute la art. 201¹ alin. (4) Cod penal, iar din acest motiv lipsește și temeiul juridic al răspunderii penale, circumstanță de drept care exclude tragerea lui la răspundere penală, or, instanța de judecată anume din totalitatea semnelor obiective și subiective, a constatat că, sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului sub aspectul comiterii infracțiunii de violență în familie în forma calificată și la argumentarea încadrării juridice a acțiunilor ei în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

În context, nu există temei pentru a le da o nouă apreciere, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare. Instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

S-au respins și celelalte argumente expuse de către partea apărării în susținerea apelului înaintat, or, instanța de apel a atestat că, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument avansat de părți, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei.

Instanța este de părere că, argumentele aduse de către avocatul inculpatului în cererea de apel au făcut obiectul cercetării în instanța de fond și nu și-au găsit confirmarea, sentința fiind una legală, motivată și întemeiată.

La determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal- de pericolul social al crimei comise de Beschier Ivan, de gravitatea infracțiunii, care se califică ca infracțiune deosebit de gravă, nu a recunoscut vinovăția, nu s-a căit de cele săvârșite, nu este angajat în câmpul muncii, iar potrivit concluziei anchetei sociale, întocmite la 20 noiembrie 2019, s-a stabilit că, familia inculpatului este o familie vulnerabilă. Din cauza utilizării băuturilor alcoolice, neglijenței din partea părinților, copiii adesea lipseau de la școală, pe acest motiv au fost ascultați la EMD.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul a atacat-o cu recursuri

ordinare, solicitând casarea deciziei instanței de apel.

6.1 Inculpatul a depus primul recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, eliberarea din arest, reabilitarea pe deplin în temeiul art. 201¹ alin. (4) Cod penal și rejudicarea cauzei în instanța de apel.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de fond eronat și neîntemeiat s-a expus asupra vinovăției sale, iar materialele anexate la dosar nu au nimic comun cu fapta incriminată și nu demonstrează vinovăția lui. El critică fiecare probă anexată la dosar, atrage atenție la declarațiile martorilor și expertului Railean Sergiu care în opinia sa nu menționează concret evenimentele petrecute.

Apreciind critic sentința de condamnare, consideră că instanța de fond și de apel nu au dorit să contribuie la stabilirea adevărului, existând doar scopul condamnării. Menționează că, în cadrul ședințelor instanței de apel nu a participat succesorul părții vătămate, deși a fost citat legal.

De asemenea nu este de acord cu calcularea termenului de executare. În decizie fiind calculată executarea pedepsei din 20.04.2021, cu includerea în acest termen a termenului de aflare sub arest din 05.12.2019 până la 10.09.2019.

6.2 Inculpatul prin al doilea recurs ordinar suplimentar a solicitat ca instanța de recurs să facă claritate în decizia instanței de apel privind termenul de executare a pedepsei, fără a invoca prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală. Potrivit deciziei, termenul de executare a pedepsei include perioada de reținere sub arest din 05.12.2019 până la 10.09.2019, pe care inculpatul o consideră eroare mecanică. Totuși, chiar dacă a fost comisă eroarea dată, inculpatul este de părere că nu este corect reflectat termenul de executare a pedepsei, adică nu s-a luat în calcul termenul din 10.09.2020 până la 20.04.2021.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor inculpatului, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.*

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal reține că într-un recurs depus de inculpat se invocă pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală care prevede că, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.* În conținutul textului recursului nu este specificat, asupra căror motive concrete invocate în apeluri nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor și erorilor de drept care ar indica la faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, etc..

Dacă vorbim de motivele indicate în recursuri, recurentul nu concretizează anumite erori de drept ce ar demonstra nevinovăția lui, iar simpla enumerare și evaluare a probelor din dosar nu aduce credibilitate recursurilor depuse de ultimul.

Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se îndeplinește de către instanța de recurs.

În conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal prevăzut în art. 24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Raționamentele pe care se fundamentează soluția de inadmisibilitate a recursurilor se bazează pe aceea că, este inacceptabil faptul că recurentul, pe calea recursului ordinar, dorește să se ajungă practic la o nouă analiză a sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel nu pentru a fi corectate careva erori judiciare, ci doar în vederea reaprecierii probelor, în acest sens instanța de recurs ordinar transformându-se într-o veritabilă instanță de apel, ceea ce excede scopul pentru care aceasta a fost creată. Simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminare. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe având un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit. (*a se vedea Ryabykh împotriva Rusiei, nr. 52.854/99, & 52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2003-IX*)

Privitor la perioada de deținere sub arest indicată în decizia instanței de apel și solicitarea recurentului de a calcula termenului de arest în cadrul instanței de apel din 10.09.2020 până la 20.04.2021, Colegiul menționează că, chestiunea respectivă nu este de competența instanței de recurs. Conform prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 12) și a art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care persoana condamnată consideră, că nu i-a fost computat corect arestul preventiv, această chestiune ține de competența judecătorului de instrucție *la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa.*

Din considerentele expuse, Colegiul conchide că soluția instanței de apel urmează a se menține integral, iar argumentele inculpatului se resping, ca nefondate.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursurile ordinare declarate de inculpat, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul *BESCHIER Ivan XXXXX* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 octombrie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO